

Majelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Égész évre 12 ft, félfévre 6 ft, évfolyamra 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál irak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordalca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: akiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papirkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstejn és Voelner (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf-Mosse off. Zeitungs-Agen (Stadt-Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyititéri cikkek: sora után 20 kr. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez küldendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési föltételek

„Kolozs. Közlöny“

1872-iki folyamára:

félévre 6 „ „ „
évfolyamra 12 „ „ „
egy hóra 1 „ „ „

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható.

Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztőség, Demjén László ur könyv- és Keresztény Pál ur papirkereskedése.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

Lapszemle.

„Erdélyi románjaink közt — írja a „Patria“ — maig is vannak még politikai bajazzók, 13 próbás demokraták és szabadelvűek a demagógiáig, kik a Gyula-Fehérvár környékén lakó románok élére tolakodván, újból elhatározták a passzivitást. Dr. Ratiu, Macelariu és Nicola, e politikai háromság, ismét nagy szegénységi bizonyítványt állítottak ki magukról, bebizonyítván vezetési képtelenségeiket.

„Politikai becsületességükről — ok adnak számot isten előtt, az minket nem érdekel; de az erdélyi román nép életérdekei szempontjából férfias határozottsággal kárholatjuk ez ügyvédi fogásokat, melyek által ok a román népet tévutra akarják vezetni, hogy nemzeti és alkotmányos kötelességeit ellanyagolja; tiltakozunk azon törekvésök ellen, mely szerint a román népet továbbra is a politikai közöny tespedésére akarják kárholatni.

„Az 1868-ki szerdahelyi határozat eléggé gyászos s keserű következményeket hozott az erdélyi románokra; s mi, kik ama politikai háromság multját és nagyragyagását ismerjük, meg vagyunk győződve, hogy ez utóbbi határozat is, mint a 68-as kiegészítés reakcionarius clique tanácsa és rendelete folytán keletkezett, melynek székhelye Bécsben van és a mely nem tud kibékülni az alkotmányossággal, s Magyarország újjászülésével.

„Igen, e háromság Magyarország ellenségeinek zsoldjában áll, mint már állott az előtt is. „Nemzetiség, szabadság“ van szájában, melyeknek zászlója alatt azon bécsi kamarillának malmára hajlja a vizet, mely 48-ban hazánkra oly sok szerencsétlenséget árasztott.

„Bizva azonban a román nép józan eszében, azt hisszük, hogy e hazug proféták Erdélyben kevés követőkre találnak. A többség választani fog képviselőket a pesti országgyűlésre, a passzivisták pedig inkább maradjanak otthon, mintsem a parlamentben Magyarország ellenségeinek számát szaporítsák!“

A „Reform“ Magyarország regenerációját a társadalmi reformációtól hiszi föltételezettnek. Most, ugyan, mikor szerencse, bölcsesség és erény ismét sorának urává tették e nemzetet s midőn újból állást foglalunk Európa művelt nemzetek között; midőn nemcsak el vagyunk ismerve, hanem a világ leghatalmasabb emberei, kormányai és népei rokonszenvesen körükbe fogadtak: most előttünk áll a nagy kérdés, az óriási feladat, vajjon akarunk-e, tudunk-e társadalmi téren is akkorát haladni, hogy nemzetársainkat elérjük és saját országunknak benső életözelt és hatalmi eszközöket teremtsünk, melynek alapján, mint állam, faj és nyelv meg is tudjunk állani saját földünkön a világ fölcsásában? A közjogi oppositio legyőzése után — ha nem csüggedünk, keresztülvihető a belserveszkedési reform, csak egy szükséges, hogy t. i. a nemzet maga, először a műveltebb körök és azután a tömeg, belassák az új irány szükséges életbevágó voltát, és hogy az egyesek és nevezetesen a fiatalabbak, lelkesedésük és munkaerejük egész teljességével annak szenteljék életüket, hogy művelődjenek, miveljenek és bármely szakmájában a társadalmi életnek, tudománynak vagy művészetnek valamit teremtsenek.

Az „Ung. Lloyd“ a választások eddigi eredményéből már következtetheti vél a jövő országgyűlés alakjára. Feltűnő előtte, hogy annyi mágnás lépett fel követjelöltül; de nem osztja azok nézetét, kik ebben merényletli szándékot sejtnek az alkotmány és szabadság ellen. Nézet szerint, mágnásaink csak azért igyekeznek a népképviselőbe bejutni, mert az élethatal közt ingadozó felsőház nem nyújt elegendő cselekvési tért a tetszomjás és nemesebb irányú nagyragyagástól eltelt kedélyeknek. A többire nézve azt hiszi, hogy a ház több és kitűnőbb tehetségeket fog magában egyesíteni, mint a mult alkalommal.

Somssich Pál választóihoz.

Somssich Pál, a képviselőház volt elnöke, a következő levelet intézte rigyiczai választóihoz:

„Tisztelt választói!“

A legközelebbi mult országgyűlés bezárta után a rigyiczai kerület tisztelt választóihoz intézett nyílt leve-

lemben ösztönöz kimondottam, hogy hanyatló korom, és ingadozni kezdő egészségem miatt a képviselősséggel járó fáradságos kötelességeknek teljesítésére vállalkozni nem merek és ezért nem is léptem fel se Rigyiczán, annál kevésbé más valahol mint képviselőjelölt.

Őnök mindemellett, engem képviselőjüknök újból megválasztottak, és 832-en 169 ellenében amaz óhajításukat fejezték ki, hogy a jövő országgyűlésen kerüljenek helyét ismét elfoglaljam.

Ha ezen nagy és tekintélyes többség, ha azon 832 szavazó irányában, kik engemet jövőre is képviselőjüknök óhajtanak, teljes szabadsággal bírnék, igen szépen megköszönöm bizodalmaikat, és hivatkozva nyílt levelemben fölhozott alapos okaimra, sajnálkozva bár, de még se fogadnám el a különben nagybecsült megtiszteltetést.

Amde én a rigyiczai kerület választói nagy többségének irányában nem vagyok szabad!

En e többségnek hálás lekötelezettje vagyok! E többség engem fölkarolt akkor, mikor saját meggyém, melyben születtem, melynek zsenge ifúságom óta egész férfi koromon át buzgó szeretettel szolgáltam, elejtetni engedtem, s megválasztott képviselőjének akkor, mikor én — mert magamban még erőt éreztem hazám közügyeinek szolgálhatni — országos képviselő lenni óhajtottam.

Ezen cselekvény által a rigyiczai kerület választói nagy és tekintélyes többsége engem mélyen lekötelezett és nekem nem szabad a nélkül, hogy hálátlan legyek, nem lehet e többség kívánságát megtagadnom. Ugyanazért:

Mert akkor, midőn én óhajtottam, őnök megtetteket, most, midőn őnök óhajtják, én megleszek képviselőjüknök, így kívánván viszonzni, meghálálni 1869-ben irányomban tanúsított szives bizodalmaikat.

Politikai eljárásom a régi marad. Multam tanuskodik, hogy mindig a transactiók embere voltam és azon iskolához tartozom, melynek elve: a politika az exigentiák tudománya. Ezen exigentiák szerint az eszközök- és intézményeknek idő- és körülményekhez képest változni és módosulni lehet, sőt kell is, hogy az örök és mindig és változatlanul fálló szent ezél: a haza fölvirágzása és népeinek boldogsága mindinkább megközelítessék.

E célra fogok törekedni ezenül is, a mennyire t. i. erőm és tehetségeim ezt engedni fogják. De ha aggodalmaim mégis valószínűnek és haladó korommal természetesen bekövetkező s naponkint inkább és inkább növekedő fogyatkozásaim legjobb szándékú törekvéseimre mégis zibbasztólag hatnának, akkor őnök, tisztelt választóim, méltányosak lesznek, s nem fognak engem vádolni, ki ettől előre tartottam.

Ezek után hazafiai tisztelettel és szives udvözléssel maradok.

Pesten, 1872. július 3-án.

hü képviselőjök
Somssich Pál.

A Külföldről.

A francia nemzetgyűlés osztályai már megválasztották azon bizottmány tagjait, mely a Németországgal kötött egyezmény felett véleményes jelentést teend. E bizottság az egyezmény változatlannal elfogadását fogja ajánlani. A conventio elfogadása már a házbán is biztósítva van; mintegy 100—130 képviselő fog csak ellene szavazni. Az ellenzék a bonapartisták és legtimisták sorából kerül ki.

A terület kiürítésének kérdése a conventio folytán egyszerű pénzkérdéssé alakult, a párisi bankárkörök már értesítettek azon tervről, melyet a kormány a fizetés eszközése körül maga elé tűzött. A fizetés az egyezményben kitűzött határnapok előtt fog eszközöltetni. Így például az első ötszáz millió nem szeptemberben, hanem rögtön a ratificatiók kiöserelése után fog lefizettetni, miután a pénz készen hever a francia pénztárakban. A második 500 millió pedig a kölcsönművelet bekezdése után s nem február hóban fog lefizettetni. A tél folyamában a bankárok a kölcsön jövedelmeit előlegezni fogják, s a második milliárd valószínűleg még a jövő tavasszal s nem 1874-ben fog lefizettetni. A második két milliárd törlesztése tehát nem igen fog több akadályba ütközni, mint az eddig lefizetett két milliárd.

Remusat gróf azon meggyőződését is kifejezte, hogy 1874. télen az utolsó ezer millió is ki lesz fizetve. De ha Németország e milliárdért a nyújtandó pénzügyi garantiákat elfogadja, az egész terület kiürítése még 1874-ben fog végbemenni. Franciaország most minden esetre a pénzügyi műveletek oly sorozatát kezdi meg, melyek sem államosínyt, sem forradalmat meg nem tűrnek, különösen a restauratió ködképeinek leghatározottabb ellenségei. Epen ennek tudata okozza azt, hogy az egyezmény a legitimitási szédelgők részéről oly ellenséges fogadtatásra talál.

Az angol „Times“ helyesli az egyezményt azon egy cikkelyig, mely a Franciaország költségen élő megszálló sereget mindvégig ugyanazon létszámban hagyja meg. A „Daily News“ így szól: „Az ilyes szerződések nem szoktak rózsavízzel írva lenni; reményleni lehet azonban, hogy az 1815-ki békét követő megszállás

példájára az 1874-ki tavasszal a két kormány közös egyetértése folytán az utolsó francia erősséget is önként és békésen elhagyja az idegen helyőrség. Szomszédaink hazafisága és közszelleme, valamint fölülmulatlan segédforrásaik meg fogják találni a szükséges pénzt, hogy országukat önmaguknak visszaadják. Ez a föladat könnyebb része. Ha polgárháború és a pártüredékek dühe kísértelbe jönnek, hogy a köztársaságot darabokra szaggassák, tanulja meg minden jó polgár ezen fölszabandítási szerződés tartalmából, hogy az egység erő, s hogy egy nagy nemzet becsülete és boldogsága nem boszuállásban és megtorlásban, hanem a béke arany szabályában található föl.“

Belgium függetlensége aggodalomba kezdi ejteni a jó belgákat, kik azon véleményben vannak, hogy miután Franciaország mielőbb okvetlenül véres boszut vesz Németországon, Strassburg és Metz elvesztése után azonban az előbbi egyesben uton könnyen elő nem haladhat, első sorban Belgiumot fogja hatalmába keríteni s innen intézi támadásait. E veszély megállítására hihetőleg német sугalat után nagy a sürgős forgás egész Belgiumban, s roppant elterjedtséget nyer a „Belgák maradjunk-e?“ című röpirat, mely a határok erődítését, szemmel tartását, általános hadkötelezettséget és kötelező ingyen oktatást sürget.

Spanyolországból újra érkezett a tengeri kigyónak, a carlista fölkelésnek híre. Junius 30-án 500 carlista egy bizonyos Frances vezetése alatt Reus városát Tarragonában el akarta erővel foglalni. A kísérlet azonban nem sikerült, s a támadást a esekélyszámú helyőrség visszaverte. Frances, a vezető, megsebesült s több hívével együtt elfogott. Az „Imparcial“ azt írli, hogy újabban nyolcz zászlóalj menesztetett Cattaloniába.

Olaszországban az a híre, hogy a spanyol király apja tanácsára az összegyűlendő új cortes kezébe le fogja tenni a souverain hatalmat.

Belgrádból jelentik, Vacaresco román diplomatai ügynök Montenegroba utazott és uralkodója sajátkezü levetelt viszi át Nikicza fejedelemnek. Az ügynök sokáig időzött Belgrádban és többször értekezett a szerb államférfiakkal.

Odessából azt írják, hogy a háboru Chivával elkerülhetlenné vált, miután a khán vonakodik az orosz foglyokat kiadni. A kormánynak erre vonatkozó ultimátuma valószínűleg még e hó folyamában fog elküldetni.

Disraeli nagy beszéde.

(Vége.)

Ezután a szónok áttér a mult időkre, midőn ez nem volt így, s még egyszer visszatérve a disertabilissemment kérdésre, az angol egyház előjogait s a gyarmati politikát veszi vizsgálat alá, hol a liberálok nem tekintettek a régi institutiók természetesen föntosságára, s épen ezért folytonos ellentétben voltak a nép valódi érzelmeivel.

„Van még, uraim — mondja beszéde végső részén — egy más nagy feladata a Tory-pártnak, mely nem áll mögötte a birodalom hatalma s a régi institutiók fentartásának, és az a politika: emelni a nép jólétét. (Hosszas éljenzés.) S nos, uraim, nézzük a nagy küzdelemben, mely a conservatívek s liberálok közt volt az utolsó negyven év alatt, mik történtek ez ügyben. Uram, szembe tün mindenkinek, ki a nép állapotát jóakarólag vizsgálja, hogy semminemű nevezetesebb javítás nem történelik azon, míg munkaidéjek le nem szállítatik s életmódjuk emberivé nem tétetik. (Zajos helyeslés.) A nagy kérdés az, mint lehet valami eredményt elérni a nélkül, hogy megsértessek azon közzgazdasági igazságok, miken minden állam jóléte függ. Uram, őnök igen jól emlékezhetnek reá, hogy néhány évvel ezelőt a Tory-párt azt hitte, hogy ez eredmények elérhetők, hogy a nép állapota javítható terhe kisebbíthető, s ugyanakkor a nemzet gyarapodása nem szakad meg. Jó; s most emlékezzenek őnök arra, mint fogadtattak ez elvek a liberalismus diadal ülő államférfiai által (derültség); azt mondták, kikerülhetlen következése volna a tőke apadás, a bérek csökkenése, a gyárak kevesbedése s végül a nép elszegényedése. Ezek nemcsak az államminiszterek elvei, de a legszélesebb száju liberál szájhősök nézetei is (Hosszas derültség). S mi volt az eredmény? Uram, e nézetek elfogadtattak tanuja vagyok, hogy nagy nehézséggel, sok idő s munka után. De elfogadtattak; mi volt az eredmény? A tőke soha sem gyűlt oly gyorsan, a bérek soha nem voltak magasabbak, s az ország soha gazdagabb. Pár hóval ezelőt, midőn ez ország legkitűnőbb városai egyikében szónokoltam, felemlítém, hogy a közemberek figyelme a nép életére irányoztassék. Azt mondták, hogy a nép egészségi állapota az állam legkitűnőbb hatásköre. E hatáskör több ágra szakad. Magában foglalja a nép lakásait, melynek erkölcsi következményei nem kevésbé fontosak, mint a fizikaiak. Magában foglalja a természeti adományokkal, léggel, világossággal és vízzel való ellátásukat. Magában foglalja a felügyeletet a gyárakra, s védelmeket. S mi volt, uraim, a liberál párt véleménye e tárgy felett, a liberál párté, mely ellenzékességet a Tory-párttal szemben akkor is, midőn az, minoritása daczára, védte a nép érdekeit, behozta és

pártolta a factory Actot. És micsoda most a nagy liberál pártnak, a pártnak, mely cosmopolitán elveket akar érvényesíteni nemzeti elvek helyett az ország kormányzatában, e tárgy felett nézete? Miért van az, hogy azon nézetek, a melyeket Lancashiremege székvárosában elmondtak, nevétségessé tétettek az államférfiak s a liberál sajtó által? Egy vezető férfi, előkelő tag, legalább az új liberálok közt csak a multkor a cloákák politikájának nevezte azt el (Nevetés). Jó, hát hadd legyen az cloákápolitika a parlamenti liberalismusnak (Hosszas derültség.) De mit gondol Anglia népe arról: azok, kik betegséghez kötvé látják gyermekeiket, s kik anyagi segélyt, rokonszenvet reményenél és bizalommal keresnek. Uram, ez nem a cloáka, ez az élet és a halál politikája (Hosszas éljenzés és taps). Mondhatom önöknek, személyes társalgásom alapján a legintelligensőbb osztályok tagjaival; s hiszem: többen vannak e teremben, kik tanuskodhatnak állításon mellett, hogy a Tory-párt politikája — a Tory-párt ősi és hagyományos politikája, — a párté, mely javítani akarja a nép állapotát, sokkal többre becsültetik a nép által, mint kimondhatlan titkai s büntényei a Ballotnak (Éljenzés és nevetés).

Uram, vegyék figyelembe az ország munkásosztályai nagy részének állapotát. Birtokában vannak a személyes jogok- és szabadságoknak, mint nemkülönül bármely más ország aristocrátiája. Most kaptak, és helyesen, politikai jogokat is; van egyéni szabadságuk, és az egész ország meggyőződése szerint, széles politikai jogok. Csodálatos-e hát, ha van bennök vágy emelni s javítani állapotaikat! Oktalan-e, ha mi arra kérjük a törvényhozást, hogy álljon mellé küzdelmeikben, míg csak birtalom jóléte megengedi? Hiszen Anglia népe hobortosbalt volna a londoni jakobinusoknál (derültség), ha tapasztala után nem látná még most sem elérkezettnek az időt, midőn már nem politikai, hanem socialjavítás a fő, a mire törekedni kell. (Percekig tartó éljenzés.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 9. 1872.

— Féléves és évfolyamos t. előfizetőinket kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mielőbb megújítani, nehogy a lap megküldésében fennakadás történjék. A szerkesztőség.

— Az országgyűlési képviselőik választására kiküldött központi választmány tegnap tartá zártülését, melyben a folyó hó 4-én megtörtént választásról felvett jegyzőkönyv felolvasatott, s egyik példány a belügyminiszternek felküldetni határozatván, a választmány feloszlott.

— Deák Ferencz és Ghyecy Kálmán e napokban közeledtek egymáshoz, sőt bizonyos egyezés is jött létre köztük. E közeledés történetét most így beszéli egy német hírlap csacska hirharangja: Deák F. Rátóton meghült egy kicsit s a baj nem volt ugyan nagy, de elég alkalmatlan. Eszébe jutott akkor, hogy régi bajtársának, Ghyecy Kálmánnak van ez ellen egy igen jó gyógyszer; fogta tehát a tollat s irt neki, hogy segítsen rajta. A levél receptisse mellett küldetett s így a rátóti posta megtudta, hogy ki írta a levelet, és pedig kinek Ghyecy Kálmán pedig a mint megkapta a levelet, rögtön sietett segíteni az öreg uron, ki politikai ellenfele ugyan, de mindamellett igen jó barátja, s szintén receptisse mellett küldött neki a mindig kéznél lévő gyógyszerből. Ez természetesen az igmánci postán lett köz tudomásává. Suttogtak tehát a két államférfi e gyors levélváltásán, s a suttogás nesze elterjedt egész Pestig, a hol aztán minden kis zizzenésre hamar tudnak „valamit“.

— Eugenia exesászárné ékszereti egyrészenek eladásából közelebb 1.250.000 frankot vett be, mely hirre eme szavakra fakadt a „Siecle“: Az ember gondolkozóba esik e sorok olvasására. Mily jó fejős tehén ez a jó Franciaország! Jöttek emberek a világ minden tájéről és így szólottak hozzá: „En megmentek téged, bizd reám sorsodat, én erős kezelek fogom tartani a kormányrudat.“ — És az emberek oly jól tartották a kormányrudat, hogy a hajó már többször elmerült, a kormányosok azonban okosan partra vergődtek, s valószínűs öröm látni, mily előnyös volt reájok nézve a kormányzás édes mestersége.

— Értésítés és kérelem. Miután az erdélyi gazdák második vándorgyűlése folyó 1872-ik évi october 3., 4., 5. és 6. ik napjaiban fog megtartatni, tiszteletteljesen felkértem a t. hatóságok, egyletek és magánosak, hogy a vándorgyűlésen tárgyalatni óhajtott kérdéseiket, indítványakat és javaslatokat legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-ig alólított titkári hivatalhoz eljuttatni sziveskedjenek. Kelt Kolozsvárt, 1872. július 8. Elnöki megbízásból: Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

— Színházi hírek. A pesti nemzeti színház tagjaiból alakult társulat nagy közönség előtt játszik Aradon. Pauliné a pestiek kedvence, az emsi fürdőben, néhány szerepben föl fog lépni, azután Párisba megy, majd Bécsben fog vendég szerepeltetni. Tannerné a szünidő alatt N.-Aradon fog vendég szerepeltetni. A budai színházban jól folynak a dolgok. Blaháné nem megy Párisba s így még lesz alkalmuk a budaiaknak a jeles

Kimutatása a magyar keleti vasut üzleti bevételeinek.

operette-énekésőt néhány szerepben hallhatni. A fővárosi közmunkák tanácsában nem fog pártolásra találni Lehmann azon terve, mely szerint a pesti nemzeti színház helyébe más nagyobb színház volna építendő, s abban a dráma és opera továbbra is együtt maradna.

— **Tekintetes szerkesztő ur!** Tévédés elkerülése tekintetéből tisztelettel kívánom tudatni, hogy a helyben szintén képviselt Sajóvidéki kölesönös kiházasító-egylet folyó hó 11-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze. Tisztelettel Schopf Béla, kolozsvári főügynök.

Utazók	szám	Pénztárazás, gyors és tehér áruk		személyekért		podgyász- és gyoraszat-üteményekért		tehermentésért		összesen	
		érték	szám	érték	szám	érték	szám	érték	szám	érték	
1871.	17164	278250	23099	71	24	1930	08	62047	03	87077	
(üzleti vonal 20 mértföld)	68187	722209	85159	09	22	7056	54	102524	85	253339	
Junius hóban											
Január 1-től május 31-ig											
Összesen	85351	1000489	108258	80	46	9386	62	224571	88	342416	
1872.	43837	588372	42436	79	54	2834	45	86193	78	131464	
(üzleti vonal 43 mértföld)	161743	1487352	149526	13	40	11276	26	216577	79	377379	
Junius hóban											
Január 1-től május 31-ig											
Összesen	205580	2075924	191962	92	94	14110	71	302770	71	508844	

Pesten, 1872. július 5-én. A főigazgatóság.

— **Ritkaság az Alföldön.** A napokban egy fiatal vadász a kamrai töltésnél egy óriási nagyságú parlagi sást lőtt. A madárkirály egyik legszebb példánya az erőteljes havasi szárnyasoknak; tollazata sötétbarna: kifeszített szárnyaival túlhaladja az ölyvi szélességet; csőre és karmai oly kifejezettek, hogy a birkát is könnyedén légbé kaphatta.

— **Retentó tüzvész.** Chung Sing, chinai városban retentó tüzvész pusztított. Egy istennő tiszteletére szini előadást tartottak, mely alkalommal tűz támadt, minek folytán az egész színház leégett s hatszázan beleégett.

— **Egy zsebtolvaj** soká kutatott egy bohémien zsebében. A rendőr, ki az egész jelenetet figyelemmel kísérte, mindkettőt a biztos elé vezette. Őt perozig kutatott az ön zsebében, s ő megemelte észre? Kérdés: Parbleu monsieur, hogy ne vettem volna észre, de azt hittem, hogy ha nem talál semmit, majd beletesz valamit.

— **Nagy tüzvész.** Stokholmból jelentik, hogy Namros rakóhelyen június 28-án este tűz ütött ki, mely a város négy ötöd részét elhamvasztotta. A legtöbb épület, — mind árukkal megtelt raktárak — a gőz-daru-csiga, a távirdaállomás, a templom, a hajógyár és több hajó elégett. Hir szerint a szerencsétlenséget gyufával játszó gyermekek vigyázatlansága okozta.

A décsi ev. ref. templom környezete átalakítása érdekében.

A helybeli goth styben épített ev. ref. ódon templom a szikla magaslaton építészeti remek tornyával e város s piacának meglepő díszé lenne, ha annak környezete a főépületek méltóságának megfelelőleg átalakították, a föld felszíne az épület kívánalma szerint szabályosították, s környezetéből mindaz eltakarították, mi akadályul szolgálhat arra nézve, hogy az ősi emlék kegyeletes méltóságának megfelelően álljon a város közepén, az ösök iránti tiszteletet, a vallásos buzgóság s a közérkölciség emelésére.

E czélnak elérésére consortium alakult, mely az ügy kezelés- s vezetésére egy 12 tagból álló választmányt küldött ki, s igazgatóságot választott, — utasítván ezeket mindenkben a város- és egyházi hatóságokkal egyetértőleg járni el, az átalakításokat az egyház eshetőleg teljes kárpótlásával eszközölni, Deés város szépülete s fejlődési érdekeit főként szem előtt tartani, s a kitűzött czél érdekében pénzügyi tevéseket eszközölni, s odatörökni, hogy már a folyó évben a begyűlendő pénz erejéig az átalakítás részben eszközöltessek.

Midőn erről... értesíteni szerencsésé vagyunk, hazafias bizalommal kérjük fel, hogy consortiumunkat erkölcsi, s anyagi támogatásban részesíteni, s a mellékelt aláírási iven*) minél több aláírást szereve, ezt a begyűlendő összegekkel együtt f. évi július hónap végéig minden esetben visszaküldeni sziveskedjék!

A décsi ev. ref. templom környezete átalakítására alakult consortium ig.-választmányának 1872. május hó 26-án tartott ülése 5. számú határozatából. Az igazgatóság: Torma Károly, igazgató. Roth Pál, aligazgató. Hirsch Lipót, pénztárnok. Govrik Ferencz, jegyző.

Figyelmeztetés a kecskeméti iparműkiállításra.

A kecskeméti iparegylet által rendezendő államilag segélyezett iparműkiállításra f. évi márczius hó 16-kán kibocsátott felhívás értelmében, a bejelentések határideje Julius 20-kán lejárandó levén, el nem mulaszthatja a rendező bizottság Magyarország iparosait és művészeit is a kiállításban részvételre újonnan felkérni. Annál is inkább, mert bizottságunk több tekintélyes hazai szakértő által erősítve, igyekezni fog maga részéről mitsem mulasztani el, hogy ezen, a haza összes területére kiterjesztett első általános ipartárlat szerencsés megoldást nyerjen.

Ha bár az eddig eszközölt bejelentések már is kiváló jeles műveket ígérnek, 22 terem és nagy tér állván rendelkezésre, eredménydus siker csak ugy remélhető, ha hívatott hazai iparosaink, e kiállításban minél számosabban résztvenni feladatuknak tekintik.

*) Aláírást elfogad a szerkesztőség.

Magyarország iparosai! ez az első általános iparműkiállítás, melyre önk együttesen felhívtak. Nem a bécsi kiállításról van itt szó, hogy műveinket a nagy világ iparával szembe állítsuk; a mi hazai szerény iparunknak előlegesen saját körünkben eszközölni költösönös és bizalmas bemutatását óhajtuk. Hogy magunkat tovább tájékozhatassuk, ez az első feladat.

Jelentkezzenek önk minél előbb, minél számosabban.

Különösen az iparos egyleteket kérjük, jelesebb tagjaikat: kiállításunkra buzdítani. A mennyiben pedig sokakat a szállítási költségek terhe is visszatart, ilyeneknél a kiváló művek elküldetését közpénztárból javasolnánk. Vagy sziveskednének községi hatóságai oda törekedni, hogy ezek — követte Szeged sz. kir. városnak 1870-ben hozott azon határozatát, mely szerint az ily művek szállítási költségeit maga ajánkozott viselni — közpénztárból fedezni sziveskedjenek.

Több rendbeli megkeresések folytán, hogy vajjon a tárlat a hazai borokra is kiterjesztik-e? jelenti a bizottság, hogy minden, a mi Magyarország előhaladását, tudomány, művészet, kereskedelem és iparban, legyenek ez utóbbiak gyári, kézműi vagy termékbeliok, feltüntetni képes kiállítható.

Ugyinté kiállíthatók, minden, föld, ásvány, vegytermékek és művek. Kertészeti, borászati eszközök. Gazdasszonyi készítmények. Divatcikkék és női munkák, melyek kereskedelmi, szépművészeti, háztakarékossági szempontból hasznosak, szépek és tanulmányozásra méltók.

Ennélfogva felhívjuk különösen bortermelőinket és a növényeket is, hogy ezen hazai általános nagyobb iparműkiállításban, Magyarország bortermékeit, valamint gazdasági készítményeiket is minél méltóbban bemutatni sziveskedjenek.

Előrajz és bejelentési iv, megkeresés esetén azonnal küldeni fog.

Levelek czimezendők: „az iparműkiállítást rendező bizottságnak.”

A tárlat megnyitását augusztus 31-kén és tart September 8-dik napjáig.

Kecskemét, 1872. június 28.

A rendező bizottság
Katona Zsigmond, ifj. Nagy Lajos, bizotts. elnök, biz. jegyző.

A közönség köréből.

Kovácsnai Gábor 1. éves bölcsész urnak.

Első és utolsó lándzsám az ön tiszteletre méltó nyílt sisakjára a következő:

Nem találok, hogy reám bizonyította a pessimistust, s azért nem pirulhattam el — a mint különben óhajtanám.

Tanárúit nem okoztam, mert tudom, hogy azok is parancsnak engedtek, sőt engedni kénytelenek voltak és lesznek is; — az eszményi szabadság szeretetét, mint az ifju kebel nemes nyilatkozványát nem zavarom össze a kenyér-kérdéssel. Az indokolást, egy éves bölcsészetére bizom.

Különben szemem és eszem analýsáló képessége

elég éles arra, hogy egyetlen jellemző jegyből felismerjem a fajt.

Az illető jellemző jegy az ön cikkében az, a hol állítja, hogy az ifjuság azért maradt némán, mert nem ismerte fel az elrobogó nagyságot.

Valóban? — Én azt hiszem, hogy a grí Pécly jobbja felől ülő emberben még az is feltalálta Lónyait, a ki soha sem látta. Ön a jól választott együgyűség lépéle alatt kibúvót keres önmagának s látszólag az ifjuságnak, a mely önnek e fogást méltóképpen megköszöni; annyival is inkább, mert a nyílt sisak csak az öné.

Azt elismerem, hogy fogása oly tehetségre mutat, melylyel egykoron felviheti a dolgát a Lónyai minisztérium bureaujáig. Különben béke velünk.

Kolozsvártt, 1872. jul. 8-án.

Herman Ottó.

Kolozsvári piac. Egy pár szép ökör 480 forint. Egy pár közepes ökör 330 forint. Egy pár szép tehén 240 forint. Egy p. közepes tehén 210 ft. Marhahus fontja 25 kr. Borjúhus fontja 20 kr. Egy p. szép disznó 230 forint. Egy p. közepes 180 forint. Egy pár süldőmalacz 70 forint. Disznóhus fontja 28 kr. Szalonna, nyers mázsája — forint. Szalonna, száraz mázsája 46 ft. Szalonna, füstölt fontja 48 kr. Fagygyu mázsája 25 ft — kr. Zsir, közönséges kup. 1 ft. — kr. Hájszir kup. 1 ft 10 kr. Ludzsir kup. 1 ft 60 kr. Széna, szekere 22 ft. Szalma, szekere 14 ft. Fa, száraz hosszu öle 30 ft. Fa, száraz, rövid öle 12 ft. Nyers fa, szekere 8 ft — kr. Egy pár pulyka 5 ft — kr. Egy p. liba 3 ft 60 kr. Egy p. kappan 2 ft 50 kr. Egy p. csirke 60 kr. 5 tojás 10 kr. Deszka p. 1 ft 20 kr. Zsindely ezere 5 ft — kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Julius 8-ról: 5% Metalliques 64.55. 5% Nemzeti kölesön 71.85. 1860-diki államkölesön 104.80. Bankrészesények 850. Hitelrészesények 329.60. London 111.35. Ezüst 108.75. Cs. kir. arany 5.34. Napoleonor 8.89 1/2.

Földterhermentelési kötvények: Magyar 82. Temesi 81.75. Erdélyi 79.50. Horv.-Slavon 84. —

Felöl szerkesztő: **Sándor János.**

NYILTTÉR.

[33-40]

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR
orvos- és sebésztudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádoratzca 13. szám, 1-ső emelet 14. sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

A Liebig-főle

Kumys-kivonatot,

melyet a bécsi gyógyintézet hatóság győzőszerül elismert s a krakói tudományos társulat különösen ajánl.

az orvosi tanszokok meggyőző véleménye szerint, első rang illet a tudósság ellen eddig ismert és használt minden szer közt, gyorsan és biztosan gyógyít: tudósságot (még által állapotában is), gumó (jel: vértökés, aszkorózis, lélegzési nehézség), mor-, bél- és légszó-hurutot, Anaemia-t (vérszegénység) tartós betegségek és folytonos higányt (székelyet következéskor), Chlorosiat (sápkór), mellazorulást, aszkoriat, hágtérmoz-sorvadást, mőh-sorvást és férgességét.

Egy üveg ára 1 ft 6. Legalább 4 üveget tartó időközben és azon fejtár-bár-mekkora mennyiséget vidékre megküld

a Kumys-intézet főraktára
Bécs, Mariathferstrasse 36, Bern (ifj. Friedl N.)

N. B. Betegek, a kiknél minden használt szer sikertelen maradt, legyenek bizalommal egy utolsó kísérletet a Liebig-főle kivonattal.

16-26 (480)

6-20 (473)

Bevásárlása, eladása és becserélése
minden létező állampapír, elsőbbségi kötvény, sorsjegy, vasuti-, bank- és ipar-aktiáknak, Couponok beváltása.

Megbízások a cs. kir. börzere
készpénz — vagy 10% előre fizetéssel teljesítetnek.

Mindenféle sorsjegyek
havi részletfizetések mellett 5 ftról fölfelé eladotnak.

Rothschild és Társa
Opernring 21.
— **BÉCS.** —

20-ad részletjegyek minden húzásra érvényesek további utánfizetés nélkül

cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1839-ből 10 ft.
cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1860-ből 8 „
cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1864-ből 8 „
magyar nyeresémsorsjegyre 1870-ből 7 „
török vasuti sorsjegyre 1870-ből 4 „
(36 húzásra érvényes)

GUGGENBERGER PÁL

diszáru-kereskedésében Kolozsvártt, még mind foly

a végeladás,

hanem még csak e hó 15-ig fog tartani;

a t. cz. közönség tehát jól cselekedend, ha sietni fog szükségleteit ideje korán, a mig t. i. elegendő választék van, fedezni, mert később nem lesz alkalma oly valódi cikkeket, oly minőségben és oly **jutányosan,** mint itt, bevásárolhatni.

Különösen vidéki kiskereskedők figyelmébe ajánljuk e ritka alkalmat előnyös bevásárlásra.

[485]

17-20

Megjelent és Demjén László könyvkereskedésében Kolozsvártt és általa minden könyvárusnál kapható:

Kolozsvár története.

Demjén László.

Oklevéltárral. (1.) Ös-0-0-és középkor. (513. kr. e. — 1540. Kr. u. Egy külön kötet világszerte rajzokkal. (36 tábla.)

Írta **Jakab Elek.**

Ara 10 ft.

E művezetékben nagy, epochális munkát itt hosszasan dicséretben és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes közönsége, e munkát partfogása alá venni és terjeszteti, hogy a nagyszorgalmú és szaktudós íruba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legértékesebb része az újabbkor története lesz. A ki megszerzte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklődni fogja lapozgatni és beugyörögni, s a folytatását minden áron megszerzezi magának.